

den høitagtede Ministers Udtalelser: igaar, da han viste mig en Opmærksomhed, som jeg ikke troer, jeg har gjort mig fortjent til. Den høitagtede Minister kom i sin Henvendelse til min ringe Person med den Udtalelse, at jeg var kommen med nogle forfærdelige Dplysninger; det vil altsaa sige saameget som, at den høitagtede Minister blev forfærdet. Seg antager, at dette maa være hans Mening; jeg kan i alt Fald ikke forstaae det anderledes. Smid- lertid troer jeg, at jeg igaar ikke talte om Dplysninger, men jeg sagde, at jeg vilde til- lade mig at fremføre to Kjendsgjæninger; jeg anførte den høitagtede Ministers Udtalelse og dernæst de Dplysninger, som fra Suden- rigsmiisteriet ifjor bleve overgivne til det Udvalg, som behandlede Fæstespørgsmaalet. Altsaa den høitagtede Sundenrigsminister for- færdes over Dplysninger, som ere komne fra selve Sundenrigsmiisteriet, thi det var ikke mine Dplysninger, som jeg fremførte og henpegede til, og jeg sagde udtrykkelig: disse hans Exce- lences Udtalelser og disse af Sundenrigsmi- steriet afgivne Dplysninger have bidraget til, at jeg er gaaet med til disse Vædringsforslag og til de Udtalelser, der findes i den, over Sagen afgivne Betænkning. Seg troer nu at have klaret og tydeliggjort mine Udtalelser, og jeg antager altsaa ikke, at den høitagtede Mi- nister kan forfærdes over disse Dplysninger, da de ikke vare mine, men Ministeriets egne.

Ordføreren: Overfor det ærede Med- lem for Maribo Amts 2den Valgreds (Fre- deriksen) skal jeg ikke nu igjen indlade mig paa at drøfte de Grundsætninger, hvorpaa Fæste- lovgivningen hviler, og den Maade, hvorpaa man skal komme bort fra Fæstevæsenet, thi vi staae derom saa fuldstændigt paa den modsatte Side, at det vilde være frugtesløst Arbejde for mig at paavirke ham, eller for ham at pa- virke mig i dette Stykke. Han holder paa, at Forholdet skal udjævnnes ad Frihedens Bei, det vil sige, at Godseierne af Fæstegodsset skulle kunne gjøre sig al den Fordeel, som det er muligt efter de foreliggende Forhold og Con- juncturer at skaffe sig uden Hensyn til, hvor mange af Landets Bondefamilier der vil spnke ned fra Gaardmænd til Huusmænd, fra

Fæstere og Forpagtere til simple Leiere, og som for at faae Tag over Hovedet maae appellere til Godseiernes Barmhjertighed og finde sig i ethvertionshelst Vilkaar, som Godseierne kunne faae i Sinde at foreskrive dem. Det er denne yndige Tilstand, som det ærede Medlem svær- mer for, men som jeg vil bede Vorherre be- vare os for. (Afbrudelse af Frederiksen). Ja, det nytter ikke at disputere med det ærede Medlem derom. Naar han imidlertid kom ind paa at anføre, at det var vor Me- ning at tage fra Godseierne, at vi stil- lede store og skarpe Fordringer til Gods- eiernes Lomme osv., saa maa jeg afvise disse Paastande som fuldstændig ugrundede; der er ikke Sandhed i dem. Det, vi holde paa, er, at Godseieren skal have, hvad han ifølge hele Fæstevæsenets og Fæstegodssets lov- lige og retlige Tilstand her i Landet har Ret til, men at han ikke paa nogenionshelst Maade skal kunne benytte den bestaaende Retstilstand, som tidligere hvarede til sin Hensigt, men nu ikke længere gjør det, naar den ikke bliver vi- dere udviklet, til at undertrykke Landets Befolkning. Det er dette, vi forlange, og det er ikke at tage Noget fra Godseierne; det er vort fulde Alvor og Noget, vi for- lange, at Enhver skal respectere, naar han ikke klart og bestemt kan modbevise, at vi ikke ville tage Noget fra Godseierne af det, der er deres virkelige og lovlige Ret. Men vi ville paa den anden Side ikke have, at Gods- eierne skulle kunne gjøre saadanne Overgreb ud over den Ret, hvormed de have Fæstegods- let, at hele den øvrige Befolkning skal lide derunder. Hvor Grændsen skal være, kunne vi ikke blive enige om, men Grundsætningen er sand og rigtig, og vi finde os ikke uden bestemt Modbeviis i, at der bliver paasagt os, at vi ville tage Noget fra Godseierne. Det ærede Medlem talte om Hindrin- gerne for denne Sags Fremme og kom derved idag ogsaa ind paa, hvad der skete i forrige Sæssion, men det ærede Medlem har ikke Ret i, hvad han i saa Henseende udtalte. Det ærede Medlem sagde, at der var Mange her i Thinget, der dengang slet ikke vilde indlade sig paa mit Lovforslag, saaledes som det fore- laa til tredie Behandling, og som afgave Er-